

**Роздуми про події зв'язані з
відвідинами Канади релігійних
провідників України**

Наприкінці квітня ц.р. відбулася колосально позитивна подія у Канаді: організація «Українська-єврейська зустріч» зуміла зібрати провідників релігійних громад України і відбути зустрічі та симпозіум на вшанування бл. п. Митрополита Андрея Шептицького, який врятував яких 160 євреїв від нацистів під час Другої світової війни. Між присутніми були й глави Української Православної Церкви Київського Патріархату (УПЦКП) та Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ), як і Української Католицької Церкви (УКЦ) в Україні. Мав бути й представник Української Православної Церкви Московського Патріархату (УПЦМП), але занедужав. Відвідини увінчалися величезним успіхом з багатьох точок зору.

На жаль, був і момент, який збудив пристрасті й конфлікт зокрема в українській православній діаспорі. А саме його викликав гострий лист від Митрополита Юрія, Першоієрарха Української Православної Церкви в Канаді (УПЦК), в якому він, покликуючись на «розпорядження і благословення» Патріарха Вселенського Варфоломія, заборонив вітати Патріарха УПЦКП Філарета в Храмах, чи й офіційно зустрічатися з ним, щоб не давати вражіння ніби УПЦК *офіційно* визнає УПЦКП, яка поки що ще не входить у коло Православних Церков, які мають поміж собою сопричастя. (Нагадуємо, що на відміну від римо-католицького поняття про Церкву, тобто що вона єднається навколо Петрового Престолу, православне поняття – що вона єднається навколо спільної чаші, і всюди, де служиться Євхаристія Єпископом, що знаходиться в сопричасті

**Reflections on the Events Associated with
the Visit to Canada of Religious Leaders of
Ukraine**

An enormously positive event occurred at the end of April of this year in Canada: the organization "Ukrainian-Jewish Encounter" was able to gather the leaders of religious communities in Ukraine to hold assemblies and a symposium in honor of Metropolitan Andrey Sheptytsky of blessed memory, who saved some 160 Jews from the Nazis during World War II. Among those present were the Primate of the Ukrainian Orthodox Church Kyivan Patriarchate (UOCKP) and the Ukrainian Autocephalous Orthodox Church (UAOC), as well as of the Ukrainian Catholic Church (UCC) in Ukraine. There was to have been a representative of the Ukrainian Orthodox Church Moscow Patriarchate (UOCMP) as well, but he fell ill. This visit attained great success from many points of view.

Unfortunately, there was also a matter which stirred up passions and conflicts, particularly in the Ukrainian Orthodox diaspora. It resulted from a sharp letter by Metropolitan Yuriy, Primate of the Ukrainian Orthodox Church of Canada (UOCC), in which he, citing "instructions and blessing" of the Ecumenical Patriarch, Bartholomew I, forbade a welcome to Patriarch Filaret of the UOCKP in our Temples, and even formal meetings with him, so as to not give the impression that the UOCC officially recognizes the UOCKP, which has not yet found its place in the circle of Orthodox Churches, which enjoy Communion among themselves. (Note that, unlike the Roman Catholic concept of the Church, i.e. that it is united around the See of Peter, the Orthodox vision is one of union in the common Cup, and so everywhere the Eucharist is celebrated by a Bishop, who is in Communion with all other Orthodox bishops, or by a Priest appointed by him – there is found the Church

зо всіма іншими православними Єпископами, чи Священиком ним назначеним – там повністю знаходиться Церква).

Зустрічі *неофіційні* з Патріархом все ж таки були, а особливо успішним був симпозіум в університеті Св. Павла в Оттаві. Крім того Патріарха Філарета вітали на бенкеті, якого zorganizував КУК в Православному Центрі Св. Володимира в Овквіл неподалік Торонто. Не було подібних привітів чи зустрічей для Митрополита Мефодія, який є Першоієрархом УАПЦ. На жаль ці дві Церкви, хоч поділяють ту ж саму візію самоуправної (тобто автокефальної) помісної Православної Церкви в Україні, поки що ще не дійшли до єдності, хоча б єдності в різноманітності, як це відбулося в 2007-му р. поміж Московською Церквою та Російською Церквою закордонною.

Прозвучали в ефірі зворушливі слова Патріарха Філарета про те, що така помісна Церква в Україні обов'язково таки **«Буде!»**. Приємно вражаючим було й те, що Патріарх смиренно відніс цю так всіма свідомими українцями бажану справу *на майбутнє*, бо ж часом складається вражіння, що УПЦКП вже *зараз і є* тією помісною Церквою, до якої інші просто повинні б приєднатися. Та не потішаючими були слова Патріарха в розмові з Іриною Корпан з телевізійної компанії «Світогляд», в якій він начебто радив Митрополитові Юрієві відійти від Вселенської Патріархії, як сам він відійшов від Московської, при чому п-і Ірина назвала Церкву Константинопольську «грецькою» чи «турецькою». Патріарх насвітлив сопричастя УПЦК з Константинопольською Церквою, як *підкорення* її цій Церкві, що не сумісне з договором, якого прийняли обидві Церкви в 1990-му р. Говорив і про «обіцянку», що наколи настане помісна Церква в самостійній суверенній Україні, то УПЦК зможе *повернутися*, за словами

in all its fullness).

Informal meetings with the Patriarch took place nonetheless and the symposium at St. Paul University in Ottawa was particularly successful. Patriarch Filaret was also welcomed at a banquet organized by the Ukrainian Canadian Congress in the St. Volodymyr Ukrainian Orthodox Cultural Center in Oakville near Toronto. There were no similar greetings or assemblies for Metropolitan Mefodiy, the Primate of UAOC. Unfortunately, these two Churches, while sharing the same vision of a self-governing (i.e. autocephalous) Orthodox Church in Ukraine, have not yet attained unity, not even the sort of unity in diversity proclaimed in 2007 between the Church of Moscow and the Russian Church Outside of Russia.

Patriarch Filaret's words to the effect that, notwithstanding all oppositon, this local Church in Ukraine nevertheless **“*Shall be!*”** resounded quite movingly in cyber-space! The Patriarch's humble relegation of this matter, so ardently desired by all patriotic Ukrainians, to a *future* time, was welcome and impressive, for it has often sounded as though the UOCKP *is here and now* that local Church which others simply need to join. However the words of the Patriarch, in a conversation with Irina Korpan on the television program “Svitohlyad”, in which he seemed to advise Metropolitan Yuriy to break with the Ecumenical Patriarchate, just as he did with from Moscow (and Ms. Irene called the Church of Constantinople "Greek" or "Turkish") were less than pleasing. The Patriarch depicted the Communion of the UOCC with the Church of Constantinople, as subjugation to that Church, which is contrary to the terms of agreement between these Churches in 1990. He also referred to an alleged "promise" that, if ever a local Church is achieved in a sovereign Ukraine, the UOCC could *return* to her, as the Patriarch put it, which, it appears, Constantinople now

Патріарха, до неї, на що зараз неможливо би Константинополь забороняє.

Та насправді УПЦК повстала в Канаді, а не в Україні, в 1918 р., тоді коли ще подібне явище в Україні було неможливим. І попри те, що ця Церква завжди рішуче, недвозначно й наполегливо підтримує і підтримуватиме ідею помісної автокефальної Церкви для України, вона все ж таки канадська Церква українців, в яку входять, як до речі і в Українські Церкви в Україні, не лише українці але також і вірні різного етнічного походження. До того ж у неї суто українська православна традиція устрою соборноправності, якої в повній формі не мають інші Православні Церкви, включно з тими, що в Україні, де попри те, що є голоси, що добре було б і в Україні таке мати, остається там устрій таки синодальний.

Звичайно, що коли настане дійсно така Церква в Україні, про що ми всі молимося і до чого повинні ми приготувати особливо свої *серця*, то УПЦК матиме близькі зв'язки з нею. Та наразі ми в тому болючому положенні, що втішаючись сопричастям з Церквами, яких Єпископи є в сопричасті *одні з одними*, ми по суті в сопричасті лише з тією віткою Православ'я в Україні, яка далі є в юрисдикції Патріарха Московського, а з тими двома вітками, з якими ми маємо *спільну* візію про Церкву в Україні – ми наразі не знаходимося в сопричасті. Це ж – трагедія!

У багатьох бракує вироблення до Митрополита Юрія, який є на важкому й складному пості провладу УПЦК. Як же швидко забули той рішучий лист Митрополита, коли Канадській Церкві пропонувалася офіційна участь у відвіданні Канади Мощей Св. Рівноапостольного Князя Володимира з рамени УПЦМП. Зараз його дехто представляє, як і

prohibits.

In fact, however, the UOCC was formed *in Canada, not in Ukraine*, in 1918, when a similar event in Ukraine was quite impossible. And although this Church has always decisively, unequivocally and persistently supported and shall ever support the Ideal of a local Autocephalous Church in Ukraine, this is still *Canada's* Ukrainian Church, which includes, as, by the way, does the Ukrainian Church in Ukraine, not only Ukrainians, but also believers of diverse ethnic origins. Besides this, she maintains her essential Ukrainian Orthodox tradition of conciliarity in governance (“sobornopravnist”), which, in its fullness, is absent from other Orthodox Churches, including those in Ukraine, where, although one hears that it would be good to have such governance in Ukraine, the system there remains a synodal one.

Of course, when such a Church truly comes about in Ukraine, as we pray and for which we must especially prepare our *hearts*, the UOCC shall have close ties with her. At present, we are in the painful position that, while enjoying Communion with Churches, whose Bishops are in communion *with one another*, we are essentially only in Communion with that branch of Orthodoxy in Ukraine, which remains in the jurisdiction of the Patriarch of Moscow, and not in Communion with the two branches with whom we share a *common* vision of the Church in Ukraine. This is tragic!

Many lack compassion for Metropolitan Yurij, who holds a difficult and complex leadership post in the UOCC. How quickly they forget the Metropolitan's firm letter, when the UOCMP offered the Canadian Church an official part in the Canadian visitation of Relics of the Holy Knyaz' Volodymyr! Now, some appear to view him, as also the Consistory, which was *conciliarly* elected by the Sobor of the UOCC, as if they were allies

представляє Консисторію, яку *соборноправно* вибрав такий Собор УПЦК, начебто вони союзники тієї амбіції декого на проводі Московської Церкви, щоб Україна назавжди залишилася частиною Російської Федерації якщо не імперії.

Патріархія Константинопольська *не вмішується* в справи УПЦК. Звичайно, що коли до них йдуть по пораду, то її отримують але від нас залежить, як і де ту пораду приміювати – звичайно за винятком того, що відноситься до догматів, в яких немає і не може бути суперечок. Патріарх Вселенський не раз заявляв, що Церква Матір для України – не Москва а Константинополь. Зривати з цією Церквою, щоб повернутися до стану, де УПЦК не могла ні сослужити, ні сопричащатися, ні говорити офіційно на форумах все-православних насправді підсилює б становище лише тієї Церкви, яка себе представляє як Матір Української, хоч насправді є вона її дочкою.

Та хочеться завершити ці роздуми чимось позитивним. І чи не буде цим згадка про ту потішаючу подію, що з огляду на болючу всім (до речі, мабуть і йому самому) заборону Митрополитом Юрієм офіційно приймати Патріарха Філарета в Храмах УПЦК, то глава УПЦКП скористав з ласкавого запрошення бути достойним гостем на Богослуженні в Українській Католицькій Церкві Св. Димитрія в Торонто. Можна в цьому побачити ознаку примирення нашим Господом Його українських дітей, бо ж свого часу, коли Патріарх Філарет був ще екзархом Московського Патріарха в Україні, то був він вимушений, силою свого становища, приймати, напевно трагічну для нього самого, участь у придушенні Російською Православною Церквою УКЦеркви в Україні. А ось цим у дусі Христової всеобіймаючої любові колишні супротивники зустрічаються і спільно прославляють Його! Хочеться побачити в

supporting the ambitions of some of the leaders of the Church of Moscow that Ukraine should forever remain a part of the Russian Federation, if not the Empire.

The Patriarchate of Constantinople *does not interfere* in the affairs of the UOCC. Of course, when advice is sought, it is given, but it depends on us how and where that advice is put in practice – except, of course, in matters of dogma, about which there may be no disputes. The Ecumenical Patriarch has repeatedly stated that the Mother Church of Ukraine is not Moscow but Constantinople. For the UOCC to return to a position where she could not concelebrate, share Communion, or speak officially in inter-Orthodox forums would strengthen the position only of that Church, which presents itself as the mother of the Ukrainian Church, while actually she is her daughter.

However, I should like to culminate my reflections with something positive. Should it not be a note about that joyful event, that, in view of the painful (by the way, likely so for himself as well) prohibition by Metropolitan Yuriy of official reception of Patriarch Filaret in the Temples of the UOCC, the Primate of the UOCCP accepted the gracious invitation to be an honoured guest at the Divine Service in the Ukrainian Catholic Church of St. Demetrius in Toronto? One may see in this a sign of reconciliation, by our Lord, of his Ukrainian children, since, in the days, when Patriarch Filaret was still Exarch of the Patriarchate of Moscow in Ukraine, he was compelled, by force of his post, to take part in a matter, which was likely also painful to himself: the suppression of the Ukrainian Catholic Church in Ukraine. And, lo, now, in the Spirit of Christ's all-embracing love, former opponents meet together and praise Him! One wishes to see in this a harbinger of the coming reconciliation of all the Lord's children, not only in the life of the Age to come, which we firmly proclaim, but even here on this very planet, at this very time,

цьому передвісник наступаючого примирення всіх Господніх дітей, не тільки в житті майбутнього віку, якого всі ми наполегливо сповідуємо, але ще тут на цій же планеті, у цьому ж часі, що неминуче у той майбутній вік таки пливе.

Для духовної радіопрограми УПЦеркви в Монреалі «Благовісник», що входить в рамці монреальської радіопрограми «[Український Час](#)»/ Митрат д-р Ігор Ю. Куташ, Парох УПЦеркви Св. Покрови в Монреалі (трошки зредаговано з того, що прозвучало в ефірі 16-го червня 2012 р.)

which flows most decisively towards the Age which is to come.

For the Montreal religious radio program "The Evangelist" ("Blahovisnyk"), aired within the weekly Montreal radio program "[Ukrainian Time](#)":
Mitred Archpriest Dr. Ihor G. Kutash, Rector of St. Mary the Protectress Ukrainian Orthodox Church of Montreal. Translated by himself from the (slightly edited) message broadcast in Ukrainian on June 16, 2012.